

Základná škola s materskou školou, Kotešová 378



Plán činnosti koordinátora pre prevenciu šikanovania a kyberšikanovania na školský rok 2024/2025

Koordinátorka: Mgr. Jana Puchoňová

Charakteristika šikanovania

Šikanovaním sa rozumie

- a) správanie žiaka, ktorého úmyslom je ublíženie, ohrozenie alebo zastrašovanie iného žiaka alebo
- b) úmyselný spravidla opakovaný útok voči žiakovi alebo skupine žiakov, ktorí sa z rôznych dôvodov nevedia alebo nemôžu účinne brániť.

Podstatou šikanovania je najmä

- a) úmysel ublížiť druhému fyzicky alebo psychicky,
- b) agresia jedného žiaka alebo skupiny žiakov,
- c) prevaha agresora alebo skupiny agresorov nad obeťou.

Šikanovanie sa môže prejavíť

- a) v priamej forme, najmä fyzickými útokmi, urážaním, nadávkami, posmechom, zosmiešnením, príkazmi agresora vykonať určitú vec proti vôli obeť, odcudzením vecí, vyhrážaním, zastrašovaním, vydieraním, zneužitím osobných údajov, fotografií, šírením nepravdivých informácií alebo kyberšikanovaním alebo
- b) v nepriamej forme, najmä prehliadaním, ignorovaním, zámerným vyčleňovaním z kolektívu alebo nedobrovoľným vystavovaním agresívnym situáciám.

Kyberšikanovaním je priama forma šikanovania, pri ktorej ide o zneužitie informačno-komunikačných technológií (najmä telefónu, tabletu, internetu a sociálnych sietí) na úmyselné ohrozenie, ublíženie alebo zastrašovanie, pričom sa často vyskytuje v spojení s inými formami šikanovania.

Kyberšikanovanie má najčastejšie tieto znaky

- a) sociálna prevaha alebo psychická prevaha agresora, nie je nutná fyzická prevaha,
- b) agresor vystupuje často anonymne,
- c) útok nevyžaduje fyzický kontakt agresora a obeť,
- d) agresor spravidla nevidí priamu emocionálnu reakciu obeť na útok s ohľadom na anonymitu a odstup, ktoré informačno-komunikačné technológie umožňujú,
- e) útoky sa šíria prostredníctvom internetu podstatne rýchlejšie ako inými spôsobmi,
- f) útoky sú prístupné veľkému množstvu osôb,
- g) agresor je schopný uskutočniť útok z rôznych miest,
- h) útoky môžu mať dlhšie trvanie v čase,
- i) obeť nemusí o napadnutí dlhšiu dobu vedieť,
- j) obeť nemusí byť schopná identifikovať agresora,
- k) zverejnené informácie, fotografie a audiozáznamy a videozáznamy môže byť náročné odstrániť z internetu.

Šikanovanie môže napĺňať skutkovú podstatu trestného činu alebo priestupku.

Žiak, ktorý je agresorom, môže byť trestne stíhaný.

Prevenia šikanovania

Prevenia šikanovania sa zabezpečuje najmä formou

a) súčasť výchovno-vzdelávacieho procesu vrátane pozitívneho vplyvu osobnosti pedagogického zamestnanca a odborného zamestnanca v rámci

1. osobný a sociálny rozvoj,
2. mediálna výchova,
3. multikultúrna výchova,
4. ochrana života a zdravia,
5. výchova a vzdelávanie k ľudským právam,
6. výchova k občianstvu,
7. boj proti extrémizmu,
8. výchova k manželstvu a rodičovstvu a

b) súťaží, hier, prednášok alebo diskusií organizovaných školou alebo organizovaných inými relevantnými subjektmi.



Plán činnosti koordinátora boja proti šikanovaniu

Tento plán predstavuje komplexný prístup k prevencii šikanovania, ktorý zahŕňa rôznorodé aktivity. Jeho cieľom je vytvoriť bezpečné prostredie, kde sa budú všetci žiaci cítiť rešpektovaní a chránení.

Celkový cieľ:

Vytvoriť na škole prostredie, ktoré bude aktívne predchádzať a potláčať akékoľvek prejavy šikanovania, vrátane kyberšikany.

Konkrétne ciele:

- Zvýšiť povedomie žiakov, učiteľov a rodičov o šikanovaní a jeho formách.
- Rozvíjať u žiakov sociálne zručnosti potrebné pre budovanie pozitívnych vzťahov.
- Vytvárať atmosféru dôvery a otvorenosti, kde sa žiaci nebudú báť oznámiť prípad šikanovania.

Návrh aktivít a akcií:

September

- Vypracovanie plánu koordinátora boja proti šikanovaniu.
- Prieskum sociálnych vzťahov, sociálnej atmosféry a súdržnosti vo vybraných triedach a ročníkoch prostredníctvom dotazníka.
- Štatistické spracovanie údajov, ich analýza a interpretácia vzhľadom na triedy, ročníky a celú školu.
- „Šport zbližuje“- účelové cvičenie.

Október

- Schránka dôvery - pomoc psychológa a ŽŠR.
- **2. október - Medzinárodný deň násillia** – nástenka na dolnej chodbe

- **4. október - Svetový deň úsmevu** – rozhlasová relácia - **Ráno plné úsmevov:** Všetci prídu do školy s úsmevom na tvári a pozdravia sa navzájom.
- **Písanie pozitívnych správ:** Žiaci napíšu na nástenku krátke pozitívne správy pre svojich spolužiakov alebo učiteľov.

November

- **5. november 2020** bol prvým **Medzinárodným dňom boja proti násiliu a šikanovaniu v školách**, vrátane cyberšikany. – Infonástenka na dolnej chodbe a rozhlasová relácia
- **21. november Svetový deň pozdravov** – na triednických hodinách žiaci vytvoria spoločne **Plagát s pozdravmi**, ktorý bude plný úsmevov a pozitívnych správ a následne sa vystaví na nástenke.

December - Január

- Využitie materiálov zo stránok:
[Kyberšikanovanie \(zodpovedne.sk\)](http://Kyberšikanovanie(zodpovedne.sk))
Bezpečne na nete: Kategória Pre rodičov a deti | ESET
[Deti na nete \(esx.sk\)](http://Deti na nete (esx.sk))
- Aktivity realizované v spolupráci s CPPPaP Bytča alebo so školskou psychologičkou

Február - Marec

- Využitie materiálov zo stránok:
Knižnica | Preventista.sk
Home - Deti v sieti
- Prednáška- šikanovanie pre žiakov I. aj II. stupňa (preventista- Polícia Žilina).

Apríl - Máj

- Súťaž o plagát „Povedz šikane NIE.“
- Hudobno-výchovné predstavenie s motivačným obsahom pre 1. a2. stupeň z ponuky
LETart production - kvalitné hudobno-výchovné predstavenia pre mládež

Jún

- Workshop alebo webinár – Kyberšikana v spolupráci s lektormi z Kybernetická bezpečnosť pútavo a hravo - Cyber4Kids
- „Šport zbližuje- účelové cvičenie.
- Vyhodnotenie plánu práce boja proti šikanovaniu.

Pri všetkých aktivitách budú zohľadňované vekové osobitosti žiakov, ich schopnosti a záujmy, ako aj ich rodinné prostredie.

Plán koordinátora prevencie proti šikanovaniu je variabilný a v prípade potreby bude upravený alebo doplnený.

Vypracovala: Mgr. Jana Puchoňová

.....